

Beletristica, sciintie, arte, vietia sociala, moda.

Pesta

Va esii in fia-care domineca, cu portrete si alte ilustratiiuni.

Domineca
19 31 ian.

In fia-care anu prenumerantii capeta döuve tablouri pompöse.

Pretiul pentru Austria
pe jan. — jun. 4 fl. pentru tabou 80 cr

Pentru Romania
pe jan. — jun. unu galbenu, pentru tablou trei sfanti.

Nr.
3.

Cancelarfa redactiunii
Strata lui Leopoldu Nr. 4.,
unde sunt
a se adresă manuscristele si
banii de prenumeratiune.

Prenumeratiunile se
potu face la tōte pos-
tele.

Pentru Romania in
librari'a dloru Socetu
et comp in Bucuresci.

Anulu
V
1869.

Despre romani si cei-a lalti locuitori vechi din Litvani'a.

Originea romanilor din Litvani'a se deduce de la romanii acei-a, despre carii se dice, că pe tempulu romanilor cu principale: Palemon au venit din Itali'a si s'au asiediatu in tienutulu Litvaniei. — Despre venirea romanilor din Litvani'a vorbescu cronicile litvance cele vechi folosite de scriitoriu istoriei Litvaniei Striycowski, in cari cronice dupa cum eetimu in opulu lui Danilovici despre vechele cronicile litvance tradusu in limb'a germana de F. Löve se afla insemnatu, că principalele Palemon cu 500 de calareti romani a venit din Itali'a in Litvani'a, si că pè principalele Palemon, l'au urmatu eroii: Dorsprungu, Cesarinu, Iulianu si Hectoru, de la carii se deduce originea insemneleru familiei domnitörie in Litvani'a.

Venirea romanilor vechi in Litvani'a o recunosc si istoriculu Litvaniei : Striycowski, care in opulu lui Danilovici prememoratu la pagin'a 239 dice, că Palemon cu 500 de calareti romani a venit din Itali'a in Litvani'a pe tempulu lui Iuliu Cesariulu si nu de fric'a lui Attil'a regelui huniloru.*). Venirea romani-

loru vechi in Litvani'a recunoscuta de istoriculu Striwicki o memorédia si scriitoriu polonu: Ioanu Dlugosiu, care in istoria Poloniei in anulu 1711 tiparita in Lipsia vorbindu despre limb'a prutenilor si litvanilor dice, că prutenii, litvanii, si somagittii se recunosc a fi de acea-si datina, limba, si afinitate, carii nasandu-se bataliile civile in Itali'a prin Cesariu, Pompeiu lasandu-si locuintiele sale cele vechi, au venit in tienuturile, in cari locuescu, si s'au asiediatu cu locuint'a in locuri desierte, si — laconóse, au facutu cetate principala Romove, in care au asiediatu unu Antistite supremu pentru cele sacre.*)

Ma venirea romanilor in Litvani'a si in istoria Moldo-romaniei cu manuscristele aflate in monastirea Cozia si Serbenesci in 1858 tiparita in Bucuresci inca se amintiesce, la pag. 55—56 unde se scrie, că dupa ani, in Litvani'a au venit romanii pe tempulu lui Iuliu Cesa-

lo Pogodinu" germanesce Pogodins Nestor, tradusu de F. Löve la pag. 239.)

*) „Unius et moris, et lingvae, cognationisque Prutheni, et Lithvani, Samogitaeque fuisse dignoscuntur, et bellis Civilibus in Italia per Caesarem, et Pompejum exortis, flagrantibus Civilibus bellis Italiae, Veteribus Sedibus desertis in has, quas incolunt terras venisse, sedesque suas in nemoribus, et desertis, fluminibus stagnis, et paludibus obsitis posuisse, ad instar quoque Romae civitatem principalem Romove condidisse, et summum sacerorum Antistitem illic locasse eos asserunt“ (vedi istoria Poloniei a lui Ioane Dlugossiu seu Longin in Lipsia tiparita 1711 tomu, I. col. 118—119.)

*) Palemon sei zur Zeit Julius Caesars, nicht aber auf der Flucht vor Attila in diese Gegend gekommen, (a se vedé : Danilovici despre cronicile litvance in opulu acest'a : „Nestorulu

dinsulu numai acel'a nu capetá parale, care nu cerea. Elu n'a avutu familia, nu tienea la sine, decâtu numai unu inspector generalu, carele i-ispravea tôte trebile interne si externe. Stockhardt a impartit u in viéti'a sa intre seraci o suma colosală, chiaru si in testamentu inca a ordinat u pentru scopuri filantropice 18 mii de taleri. A repausat u in medioculu lunei decembrie. Mórtea lui aduse in perplesitate pe toti amicii si cunoscutii sei, de óre ce in sieriul lui nu s'aflau mai multa avere, decâtu 58 de taleri. Nici chiaru immormentarea inca nu s'a potutu celebrá, pana ce nu i s'a vendutu anealele si orologiul. Fie-cine este convinsu, câ trebue sê fia remas u de dinsulu unde-va o avere colosală, dara nimene nu scie unde, de óre ce n'a remas dupa dinsulu nici macaru unu siru de scrisoare. S'a aflau inse nesce semne, cari au dovedit u de ajunsu, câ betranului nu multu i-pasá de bani. Astfeliu mai in tôte pusunariele s'aflau sume diferite. Intr'o carte, pagin'a unde a sfersit u cetirea, era insemnată cu o bancnota de 100 de taleri. La spatele unei fotografie acatiate pe pariete, s'a oflatu o bancnota de 50 de taleri. Stockhardt in testamantulu seu face disputiune despre 80 de mii de taleri, inse tota avearea lui cu casa cu totu nu se urca preste sum'a de 64 de mii de taleri. Acum'a fie cine accepta cu curiositate, câ óre presentă-sê voru acei-a, la cari — verasemine — se afla capitalele lui Stockhardt spre fruptificare, seu voru afflă de bine a tacé si a — ride bine de cei interesati.

△ (*Fiuu fortunei.*) Intr' unu orasiu alu Hanoverei inainte de ast'a cu doi ani se asiediâ unu maestru bogatu, carele — precum spunea elu mai de multe ori — numai prin aceea s'a imbogatit, câ a facutu terno la loteria din Linz de trei ori. Acuma nu demultu a visatu nesce numeri si de locu a si caletoritu la Linz, — câ ei in Prusi'a este oprita specula priu loteria — si a dobindit u 400 de fiorini. — S'a intorsu a casa cu triumfu. Acuma mai multi locuitori aduna bani de drumu pentru respectivulu „fiu alu fortunei“, ca acest'a apoi sê mîrga la Linz si sê castige si pentru ei.

△ (*Despre Olg'a regin'a greciloru,*) care precum se scie este principesa rusescă, se vorbesce, câ ese mai de multe ori pe stradele Atenei cu pruncutiu ei pe bratii, si se preambla mai multu tempu printre poporu.

△ (*Unde se ingrópa locuitorii de pe insulele danice?*) Locuitorii de pe insulele danice, cari sunt in apropierea mării s'a indatinat a-si ingropă mortii loru in undele mării. Caus'a asestei immormentări provine de acolo, câ pamentulu fuptificatoriu, adeca fara petri este forte pucinu, éra cel'a-alaltu pamentu totu este incarcatu cu petri si bolovani, incâtu numai cu multă ostenéla se pote sapá vr'o grópa pentru immormentarea celor repausati. Astfelui care cum móre delocu se arunca in profunditatea mării.

△ (*Chinesii sunt mai inaintati, decâtu europei.*) Este unu lucru pré cunoscutu, câ chinesii au intrebuintiatu pravulu de pusea cu multu mai nainte de ce acel'a ar fi fostu cunoscutu inaintea europenilor. Acuma de curundu vine unu francesu, care a caletoritu prin Chin'a si spune, câ chinesiloru nici vélöcipède-le inca nu li-e necunoscute (vélöcipède se numesce

unu carutu cu dôue rotile, care se intrebuintidă nunai de catra unu omu singuraticu si inca cu o rapediu nespresa.) Acelu francesu dîce, câ chinesii aveau atari vélöcipedi mai nainte cu o sută de ani si câ in Pecking asié ce-va este unu lucru de tôte dîlele. Se pote afirmă — continua — cu tota positivitatea, câ chinesii posiedu in asta privintia o desteritate estraordinaria, asié iute se intorcu rotile sub dinsii, ca si cum ar fi manate de ventu.

Gacitura numerică.

De Zenia Montia.

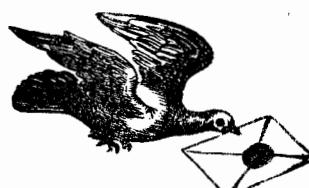
A-11-a-2-a e 11-o-2-7-e-a 6-a-3-4-u o-11-u-1-u e 10-u-3-e
 5-i 1-i-u-a 12 2-u-11-6-5-a, 5-i 7-2-a-i-u-1-u e 1-i-3-u,
 6-a 9-a-5-a-2-e-a 6-a-3-7-a, 6-a-3-4-u 12-1-o-2-i-1-e 5-9-u-3-e
 6-a 8-i-é-7-i-a e 4-u 1-6-e 5-i 3'-a-2-e 5-u-5-9-i-n !
 E-a-2 e-u 6-a o 12 1-6-2-e, 6-e-3-a-5-7-e 6-a-3 4-u 9-1-6-a
 6-2-e-5-7-e-a-11-u '3 4-e 8-5-e-2-i 5-u-a-8-e 6-a 3-7-a-2-i
 5 i 11 i-e A-11-o-2-u 1-u 6-u 1-u-1-e 4-e 2-6-a
 6 u a-3-i-11-a 4-u-1-6 e i 11 i 4-a 5-a-2-u-7-a-2-i
 4. 1-o-1 i-3-7-i-3-e-a-3-u.

Deslegarea gaciturei numerice din numerulu 45 :
 „Lim'b'a romanescă.“

Deslegare buna primiramu de la domnene si domnisiorele : Luis'a Murgu nascuta Balcu, Elen'a Munteanu n. Romanu, Elisabet'a Olteanu nascuta Cherechesiu, Ecatarin'a Lugosianu nasc. Ianculescu, Susan'a Morariu nascuta Simonetti; Cornel'i'a Cadariu, Mari'a Muresianu, Sofi'a Muntenescu, Luis'a Opreanu, Teodor'a Popescu, Mari'a Ianchi, Ecatarina Marculetiu, Eufrosin'a Ciuciu, Veronic'a Murgu, Eleonor'a Tuducescu si de la domnii: Simeone Popoviciu, Stefanu Marcusiu, Silviu Socoleanu, Simeone Botinescu si Tom'a Rosiescu.

Deslegarea gaciturei de siacu din nr. 44, ni o mai tramise dsiór'a Zenia Montia.

POST'A REDACTIUNII.

La multi, carii pentru cinci tablouri ni-au tramsu numai 2 fl. 60, in locu de 3 fl. 60. Ve rogâmu supliniti restulu, că-ci acolo fu gresieia de tipariu !

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu : **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Emericu Bartalits in Pest'a.